

Mahcupyan Bese Hozat'ın sözlerini değerlendirdi

Posted on 04/02/2014

Etyen Mahcupyan, 1950 İstanbul doğumlu. 1969'da Robert Koleji'nde lise eğitimini tamamlayan Mahcupyan, 1972'de Boğaziçi Üniversitesi Kimya Mühendisliği'nden mezun oldu ve aynı üniversitede işletme alanında yüksek lisansını 1974'te bitirdi. Ardından Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin iktisat bölümünde, uluslararası iktisat alanındaki yüksek lisansını 1977'de tamamlayıp bu bölümde, 1977-1980 yılları arasında akademisyen olarak çalıştı. 1980-96 yılları arasında üst düzey şirketlerde yöneticilik ve kendi kurduğu şirketlerde işadamlığı yapan Mahcupyan, 1996 yılından itibaren entelektüel işlerle uğraşmak üzere ticari işlerini tasfiye etti.

1995-96 yıllarında Yeni Demokrasi Hareketi içerisinde yer alan yazar, 1997'de Radikal Gazetesi'nde köşe yazarlığı yaptı. 2000'de Radikal gazetesinden ayrılıp bir süre Yeni Binyıl gazetesinde yazdı. Mayıs 2001'de Zaman Gazetesi'nde köşe yazarlığına devam etti. 2007'de Hrant Dink'in öldürülmesinin ardından bu gazetede sürekli yazılarını sonlandırdı ve Agos gazetesinin genel yayın yönetmenliğini üstlendi ve daha sonra bu görevinden ayrıldı. Halen Zaman gazetesinde köşe yazarlığı yapmakta.

Etyen Mahcupyan ile Kürt Sorunu'nda yaşanan sıcak gelişmeleri, Ermeni soykırımını, Kürt Ermeni ilişkilerini, Besê Hozat'ın Ermenileri de ilgilendiren açıklamalarını konuştuk...

“ESAS OLARAK İSLAMÎ KESİM İÇİNDE ÇOK BÜYÜK İKTİDAR SAVAŞI VAR”

KCK Eş Başkanı Besê Hozat'ın Milliyetçi Ermeni Lobileri açıklaması oldukça tartışmaya

neden oldu. Bu konuda görüşlerinizi almak isterim?

Bir siyasetçi için çiğ sözlerdi. Çünkü bir siyasetçinin söylediği sözleri tartması ve söyleyeceği sözlerin neye denk geleceğini bilmesi gerekiyordu. Besê Hozat henüz genç ve yolun başında olan bir siyasetçidir. O yüzden bu sözlerin çok da ciddiye alınması gerektiğini düşünmüyorum.

Bugünün siyasi ortamı içinde bu sözler nereye oturuyor, bu sözlerle Kürt siyaseti kendini nerede konumlandırıyor diye baktığımız zaman ancak bir karşılığı oluyor. Bir de bu sözlerin maddi karşılığı da olabilir. Dünyanın herhangi bir yerinde bir Ermeni lobisinin Kürtlerin savaşmasını ve savaşarak bu dönemi sürdürmesini istemesi bana çok da garip gelmiyor. Çünkü, milliyetçi Ermenilerin birçoğu bu fikre sahip. Kürt tarafından bazı arkadaşlar hakikaten de böyle bir şeyin varlığını söylüyorlar. Dolayısıyla bu sözlerin maddi temeli olma olasılığı var. Ancak maddi temelinin olması Hozat'ın böyle bir cümle kurması için yeterli gerekçe de değil.

Bu cümle, "Ermeni lobilerinin içinde bazıları bile Kürtlere şöyle söylüyor" şeklinde de söylenilebilirdi. Öte yandan şu tarafı var; bu sözlerle Kürt Hareketi Türkiye'nin mevcut tartışmalarının neresine girmiş oldu. Kürt Hareketi Gezi olaylarından beri titizlikle belirlediği stratejiyi sürdürüyor. Bu strateji de arka planda hükümet ile temasların devam ettirilmesi. Kürt meselesinin çözümüne yönelik olarak Kürt hareketinin istediği taleplerin, hakların ve özgürlüklerin ortaya çıkmasını sağlayacak ortak nokta bulmaya doğru bir çaba içerisinde. Öte yandan AK Partinin anti demokratik uygulamalarına mesafe alabilmek ve onların uzağında durabilmek ve de bu iki dengenin de sonucu olarak siyasi dil olarak haklar ve özgürlüklerden yana bir tür klasik sol jargonu sürdürürken öte yandan Türkiye'de Ak Parti'yi yıpratacak olan bir takım yeni gelişmelere de destek vermemek. Dolayısıyla Ermeni lobisi lafı buradan bakıldığında AK Parti'ye bir destek ama çok anlamlı, çok güçlü bir destek değil. Çünkü Türkiye'de bırakın Ermeni, Rum lobisini İsrail lobisi bile olmadığını, hiçbir lobinin olmadığını aslında biliyoruz. Bu tür faktörler kendilerini müdahil kılmak için istekli

olabilirler ama Türkiye’de esas olarak İslamî kesimin kendi içinde çok büyük bir iktidar savaşı var bu onunla mukayese edilemez.

“BESÊ HOZAT’IN SÖZLERİNİN ABARTILDIĞINI DÜŞÜNÜYORUM”

Radikal Gazetesi yazarı Ahmet İnel çok sert bir yazı kaleme aldı. Ve o yazısında şöyle diyordu, “Büyük toplumsal çalkantı dönemlerinde, o güne kadar dile pek getirilmeyenler, aklın bir köşesinde dönen ama açıkça söylenmesi uygun olmadığı için susulanlar ortalığa dökülür. Yaşanan şaşkınlık, ortalığı birdenbire kaplayan toz duman içinde, aklın dili denetlemesi zorlaşır. Toplumların insanlık namına utanılacak cepheleri, sadece korkulardan beslenmeyen ırkçı damarlarda birikenler, önlerindeki setleri yıkar, dile hâkim olur. Bazen bu dilde kalmaz, maalesef eyleme de döner.” Sayın İnel’in bu sözleri için ne düşünüyorsunuz?

Ben Besê Hozat’ın söylediği o sözlerin fazla abartıldığını düşünüyorum. Ve gereğinden fazla ciddiye alındığını düşünüyorum. Besê Hozat’ın beyanının bu kadar öne çıkarılması, bu kadar derinlikli, anlamlı ve sanki bilinçli bir tercihmiş gibi sunulması da biraz garip, çünkü zaten okuduğunuz alıntıda da bunun bilinçsizlik olduğunu söylüyor.

“ÖTEKİ SÖZ KONUSU OLDUĞUNDA HER TÜRLÜ HATA VAR”

Ahmet İnel, “Aklın bir köşesinde dönen ama açıkça söylenmesi uygun olmadığı için susulanlar ortalığa dökülür” diyor. Yani İnel, Besê Hozat’ın sözlerini politik olarak değil, içindekinin dışa yansıması olarak yorumluyor?

Bunda da bir gariplik yok. Türkiye’de Kürt hareketi içinde, dışında, solcuların da içinde, dışında Ermeni meselesi söz konusu olduğunda ya da öteki söz konusu olduğunda her türlü hata var.

“BİRAZ HADDİMİZİ AŞMIŞ OLUYORUZ”

Buradaki Ahmet Bey’in kastettiği ırkçılık beyanı doğru olabilir mi diyorsunuz?

Ortada Besê Hozat’ın söylediği siyasi bir cümle var. Bu siyasi cümlenin arka planındaki psikolojik durumu yansıttığına dair bir şey söylememiz için Besê Hozat’ı çok daha iyi tanımamız lazım. Ben o kadar tanımıyorum. Ahmet İnel’in de Besê Hozat’ı iyi tanıdığını söyleyemem. Dolayısıyla burada biraz haddimizi aşmış oluyoruz. Bunun çok da genellemesini yapmak da doğru ve mümkün değil.

Öte yandan hakikaten Besê Hozat Ahmet İnel’in söylediği gibi kaygı ya da bir içgüdü ile söylemiş olsa bile, bu da olabilir bir durum. Çünkü Kürt hareketi içinde de her türlü içsel, psikolojik tortu mevcut. Bu tortu solda da sağda da her yerde var. Ermeni meselesi de yatay kesen bir meseledir. Kürt hareketi içindeki insanların tümü bu meselede özgürlükçü ya da hakkaniyetli bakış açısına sahiptir gibi bir genelleme olamaz. Nasıl ki solcularda olmadığını biliyoruz. Yani Kürt olmayan solcular nasıl ki Ermeni meselesinde sınıfta kaldırsa Kürt olan solcuların bir bölümünün de sınıfta kalması çok da şaşırtıcı değil. Ama Kürtlerin daha fazla bir avantajı var o yüzden Besê Hozat’ın söylediği bu cümle beni şaşırttı. Çünkü Kürtler bu mağduriyeti yaşamış durumdadır. O mağduriyeti yaşadıkça başka mağdurla ilgilenmenin yolu açıldı Kürtler için. Ve Kürtlerle beraber başka mağdurların sorunları çözülmediği müddetçe Kürtlerinki çözülse, bunun yaşanabilir Kürt özgürlüğü olamayacağını da farkındalar.

Dolayısıyla ben bu bilince Besê Hozat’ın da sahip olduğunu düşünüyorum. O bakımdan da Besê Hozat tarafından kullanılan o cümlenin tecrübesizlik olduğunu düşünüyorum. Besê Hozat bu cümleyi söylemeseydi biz Besê Hozat’ın böyle bir fikre sahip olduğunu söyleyebilir miydik? Söyleyemezdik. Şimdi bir tane cümle var. O tek cümleden giderek analizler yapmanın çok da mantıklı olmadığını düşünüyorum. Hatta şunu söyleyeyim bazı siyasetçiler için o cümleyi 10 kere tekrarlarsa bile o analizi yapmanın doğru olmadığını akılda tutmak

lazım. Mesela Tayyip Erdoğan Öcalan'ın asılması gerektiğini söylerken, Öcalan ile görüşmeler yapıyordu. Siyasetçi olduğunuz zaman neyi söylediğiniz değil neyi niçin söylediğiniz ön plana çıkıyor. Yani sadece sözlerle siyasetin tahlili yapılamaz. Özellikle de iktidar kullanan siyasetçiden bahsediyorsak. Ama Besê Hozat durumu öyle bir durum değil. Hozat; muhalefette duran sözü önemli olan bir siyasetçi ama dediğim gibi Hozat'ın sözünün maddi temeli olduğu iddia ediliyor. Neden öyle bir Ermeni lobisi olmasın ki? Türkiye'de savaşın durmasını isteyen ve Ermenilerin gelip burada vatandaş olmasını bekleyen bir sürü Ermeni lobisi varken, bunun tam tersini isteyen Ermeniler de olacak tabii.

“SOYKIRIMIN KABULÜ MESELESİ İSLAMİ KESİMDEN DUYDUĞUMUZ ZAMAN ANLAMLI DIR”

2015 Ermeni soykırımının yüzüncü yılı olacak. Sizce yüzüncü yılda Kürtler soykırım ile yüzleşebilecek mi?

Şu anki kritik mesele Türkiye'deki İslami kesimin kendini dünyadaki bu entegrasyon sürecinde nereye konumlandığı ve buradan giderek kendisine tarih içinde nasıl bir kimlik biçmeye hazır olduğu ile ilgili bir meseledir. Çünkü bu kimlik ne kadar özgüvenle tarihe bakacağını belirleyecek. Baktığı zaman da tarihe mesafe almasını kolaylaştıracak. Henüz olgunlaşmış bir kimlik değil, arayışta olan bir kimlik. Henüz siyasette bile çığığı aşabilmiş bir kimlik değil. Bu kimlik zorlanıyor, bedel ödüyor, öğreniyor ve burnunu sürtüyor. O yüzden de birden bire Türkiye'deki İslami kesimden olgun bir davranış beklemek mantıklı değil.

Öte yandan bu soykırımın kabulü meselesi İslami kesimden duyduğumuz zaman anlamlıdır. İslami kesimin dışında kalanlar soykırım diyebilir. İslami kesim dışında kalan Türkiye'nin gerçek değişim potansiyeli açısından çok fazla bir değeri yok. Bence laiklerin veya solcuların bir değeri yok şu anda. İslami kesim içerisinde böyle bir akım var. Ama bu akım göreceli

biraz daha zayıf. Örneğin başörtülü kadın hareketi içinde daha rahat soykırım meselesinin konuşulabildiği ortamlar giderek var. Yeni jenerasyon İslami kesim çok daha entelektüel bir kesim. Büyük sosyolojiye baktığımız zaman belki de bu insanların büyüüp evlenip çocuk sahibi olduklarında ancak İslami kesim o olgunluğa gelecek. Bu işler biraz nesil alan işler.

Türkiye’de İslami dünyanın entelektüel gelişimi 1908 ile 1920 arasındaki dönemde durduruldu. Şimdi 2000’lerden sonra yeniden o kapı açıldı. O kapı bahsettiğim dönemin entelektüel birikiminden çok da altında bir seviye ile başladı. Daha o seviyeye bile yaklaşmamış durumda. O yüzden de bugün zaten 1918-1919 yılında mecliste tartışılan meseleleri bile ancak yeni yeni söyleyebiliyoruz.

“ERDOĞAN TOPLUMUN KABUL EDEBİLECEĞİ ŞEYİ KABUL ETMEYE HAZIR BİR ZİHNE SAHİP”

Başbakan iki yıl kadar önce Dersim’de gerçekleşen soykırım konusunda tabii soykırım demeden katliam sözünü kullanarak bir özür diledi. Başbakan katliamdan söz ettikten sonra CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu şöyle söyledi: Sen Dersim’de katliamdan söz ediyorsun, artık bundan sonra Ermeni soykırımından da söz edersin, bunu da kabul edersin. Bunun üzerine başbakan şöyle dedi: “Türkiye’de hiçbir siyasetçi böyle bir duruma düşmez, böyle bir duruma düşecek kadar şerefsiz değildir”. Başbakan bu kadar katı iken ne kadar yumuşayabilir?

Mantıklı gözüküyor olabilir. Tayyip Erdoğan toplumun kabul edebileceği her şeyi kabul etmeye çoktan hazır olan bir arka plan zihne sahip. Toplumun kabul etmeyeceği hiçbir şeyi kabul etmemek üzere kurulan bir siyasete sahip.

Dolayısıyla eğer başta kalırsa 10 sene sonra çok başka bir şey söylüyor olabilir. Aynı Tayyip Erdoğan bir yazarla ilgili 40-50 kişinin toplandığı kapalı bir toplantıda Ermeni meselesine

dair, “Kendi yüzümüzü açık bir şekilde görebileceğimiz berrak bir su arıyoruz” dedi. Yani tarihte aslında ne olduğunu bilmiyoruz ve bilmediğimiz bu alanda zorlanıyoruz. O berrak suda kendi yüzümüze bakmak istiyoruz. Bu da Türkiye’de hiçbir Müslüman Türk siyasetçinin söylememiş olduğu kadar radikal bir uç nokta. Aynı adam diğer sözü de söyleyebilir. Tıpkı aynı anda Öcalan’ı hem asar hem de konuşurken ortaya çıkan Erdoğan gibi. (gülerek)

Tayyip Erdoğan toplumun nabzını o anki ihtiyaçlar üzerinde tutmaya çalışan ve karşı tarafın hamlelerini bu tür taktiklerle izole etmeye çalışan biridir. Siyaseti böyle öğrenmiş ve böyle yapıyor. Onun için daha önce söylediğim şeye gelirsek Erdoğan’ın sözlerine hiçbir zaman çok fazla, özellikle de kamuya açık sözlerine çok fazla itibar etmemekte yarar var. Erdoğan o sözleri niçin söyledi diye bakmak lazım. Kamuya açık bir yerde ve bir mitingte söylüyorsa esas soru niçin bu adam şimdi bunu söyledi diye bakmak lazım. Söylediği şeyin içeriği hiçbir zaman çok önemli değil. Öte yandan zaten İslami muhafazakar dünyada önemli bir miktarda milliyetçilik ve ırkçılık gizli olarak orada yerleşik. Zaten oranın aşılammış olması nedeniyle bu kadar sıkıntı var.

“BENİ BAŞBAKAN YAPIN BEN SOYKIRIM DEMEM”

Peki Erdoğan milliyetçiliği ve ırkçılığı aşmış mıdır sizce?

Erdoğan çok pragmatik bir siyasetçi, nerede nasıl konuşması gerektiğinin farkında, bunun zorlaması altında fakat bütün genetik kodları buna aykırı. Dolayısıyla kendisinin öğrenme süresi içinde ancak ilerleyecek ve dolayısıyla da bir başka toplantıda şöyle bir cümle kullandı “Eğer gerçekten birileri çıkıp soykırımı kanıtlarsa o zaman soykırım derim” dedi. “Bu siyasi olarak kullanıldığı sürece, Türkiye’nin aleyhine kullanılacak bir koz olarak ortada durduğu sürece ben buna evet demem” dedi. Bu da normal bir bugünün dünyasında bir ulus devletinin başbakanının üç aşağı beş yukarı söyleyeceği sözlerdi. Hele hele çok olgun bir toplum değilsen. Almanlar kadar olgun bir toplum değilsen. Başka da bir örnek var mıdır?

Bilmiyorum? Ulus devleti yönetiyor olmak yöneticiyi zorlayan bir şeydir. Çünkü ulusun menfaatine hangisi yakın, hangisi uzak, hangisi ters diye bakmak zorundasınız. Şöyle söyleyeyim, şu andaki haliyle bütün bu yabancı parlamentolardan kanunların çıktığı döneme dönersek, Ermeni soykırımı kanunu çıkıyor. Beni başbakan yapın ben soykırım demem. Çünkü başka bir sorumluluğun var o zaman. O sorumluluk çok kritik bir sorumluluktur. Bunu geliştirme yolları yok mudur? Tabi ki vardır. O da insandan insana fark edecektir.

“İSLAMİ KESİM, BUNA ALERJİ DUYDUĞU ANDA OLAY BİTER”

Kürtler bugün Ermeni soykırımını kendi aralarında sıkça tartışıyorlar ve bu kırımı genellikle kabul ediyorlar. Sizce Kürtlerin kabul edişi devletin kabul edişini sağlar mı?

Kürt hareketinin bunu nasıl sunacağı ve nasıl olgunlaştırdığı ile bağlantılı. Tam tersi sonuç da verebilir Çok fazla Kürt siyasetinin malzemesi haline getirildiği sürece Türkiye'deki İslami kesim, buna alerji duyduğu anda olay biter. O zaman hiçbir şekilde yüzleşmeye doğru gitmeyiz. Burada olay daha önce söylediğim gibi esas olay Türkiye'deki dindarların, Müslümanların, onu kabul etmesidir. Kürtlerin kırımı kabul edişi ters teperse orda o zaman hiçbir şekilde ilerlemez.

“KÜRT HAREKETİ AK PARTİLİ KÜRTLERLE BERABER BU İŞİ YAPABİLİR”

Dünya devletleri soykırıma dair yasa çıkarırsa ve Kürt hareketi soykırımı çok da tartışırsa ters tepme olasılığı yüksek mi demek istiyorsunuz? Biraz daha açar mısınız?

Kürt hareketi içerden çıkan bir hareket olduğu için Fransa'daki parlamentodan çıkan yasaya benzemez. Mesela Diyarbakır'da ya da bölgede oyun yarısını Ak Parti alıyor, diğer yarısını BDP alıyor. Dolayısıyla Kürt hareketi olarak Ak partili Kürtlerle de beraber bu işi

yapabilirler. Buradan ilerlediğin zaman iş değişir. O zaman dindarlara nüfus etmek ile başlar. O yolu takip edersen, yani AK Parti'yi vurmak üzere değil, bu gerçekten bizim sorunumuz, vicdan meselemiz diye ortaya çıkabilirsen ve ortak meselemiz diye ortaya çıkarsan o zaman farklı bir noktaya doğru götürebilirsin.

Burada soykırım gibi meseleler bugünün siyasetinin parçası olduğu her zaman kaybeder. Bugünün siyasetinin parçası olmadığı çok net olarak görünüyor olması lazım. Bunun da mesela yollarından birisi, bugün Kürt hareketine, PKK'ye destek veren Kürt dünyasından da Ermeni'leri katletmiş insanlar vardır. Öteki tarafta AK Parti'de bütün o Kürt aşiretleri ve insanların dünyasında da Ermenileri katledenler vardır, koruyanlar da vardır. Basit gerçeklik budur. Kimseye ait değil. Yani bu söylemi söyleme onuru kimseye ait değil.

Cemaat ile AK Parti arasındaki kavga sürüyor. CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu ve Sarıgül bu kavga da cemaati savunan ifadelerde bulundular. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Şu anda CHP'nin cemaate yaklaşmasının birkaç nedeni vardır. Bunlardan bir tanesi tabii ki oy. Doğal olarak cemaat seçmenin en azından bir bölümü Ak Parti'ye oy vermeye çok eli gitmeyen bir durumda. Ama CHP'ye gitmeyen bir kesim. Normal olarak Ak Parti'ye vermediği takdirde belki MHP'ye verir, belki de hiç oy vermeyebilir. CHP o oyu biraz almaya çalışıyor. Ayrıca AK Partiyi yıpratın her şey CHP'nin lehinedir. Çok klasik bir bakışla baktığımız zaman o yüzden de öyle bir şey var.

Sarıgül'e geldiğimiz zaman, Sarıgül'ün karşısında çok geniş bir AK Parti tabanı var, bir de başarılı bir belediye başkanı var. Sonuçta Kadir Topbaş sevilen birisidir. Onu yenmek istiyorsanız İslami kesimden oy almanız lazım. Başka türlü başkanlık almanız mümkün değil. AK Parti'nin tabanından oy almanız lazım. Bu da bir parça sizi daha fazla yumuşak, orta vesaire kılmaya yöneltiyor. O yüzden Sarıgül söylemi ayrı bir söylemdir.

Yani Sarıgül'ün söylemi CHP'nin kurumsal söylemi değil mi?

Evet CHP'nin kurumsal söylemi değildir. CHP'nin söylemi daha fazla cemaatin yanında, Sarıgül ise biraz daha ortada bir söylem götürüyor. Ne kadar başarılı olacağı gözükecek tabii.

“KÜRT HAREKETİ AKILLI BİR SİYASET YÜRÜTÜYOR”

AK Parti ile cemaat arasındaki kavgada Kürtlerin durumunu nasıl görüyorsunuz?

Kürt hareketinin epeyce akıllı bir siyaset yürüttüğünü düşünüyorum. Gezi olaylarından beri Kürt hareketini başarılı bir çizgide görüyorum. Kendisinin gerçek muhatabının ve eğer Kürt meselesi çözülecekse bunun tek muhatabının AK Parti olduğunu biliyor. AK Parti'yi zayıflatan her şey aslında Kürt meselesinin çözülmesini de erteler. AK Parti'nin ikiye bölünmesine veya ona benzer herhangi duruma sevk edecek bir yöne gidilsin Kürt sorunu en az beş sene ertelenir. Bundan dolayı Kürt hareketinin AK Parti'ye ihtiyacı var.

Ama buna karşılık Ak Parti'nin astığım astık, kestiğim kestik bir hale gitmesiyle, buradan bir şey çıkmayacağı da kesin. Dolayısıyla ikisinin arasında tutması gerekiyor. Öte yandan Ak parti ne zaman astığım astık, kestiğim kestik tarafa gidiyor diye bakarsanız tehdit altında olduğu her zaman. O yüzden de Kürt hareketi AK Parti tehdit altında olduğu zamanlarda AK Parti'nin aleyhine durmamalı, AK Parti rahatladığı zaman AK Parti'ye eleştiri yapma ve muhalefet etme tavrı bence Kürt hareketi için doğru bir tavır. Çünkü Kürt hareketi şu anda bunu yapıyor.

İkinci olarak da doğru olarak Ak Parti ile rutin ve bir tür kurumsallaşmış olan bir görüşme trafiğini devam ettiriyor. Bunu hem BDP hem de AK Parti'nin önemseydiğini düşünüyorum. Dolayısıyla kendi hedefi nedir diye baktığımızda, Kürt hareketi bu hedefe yönelik olarak doğru bir strateji çizmek durumunda. Türkiye'nin bugününü ele aldığımızda çok fazla bir esneklik payı yok buralarda.

“MİT’TE ANORMAL OLAN BİR KADRO VAR”

Abdullah Öcalan, AKP-MİT ile görüşmeler yaparken aynı zamanda Paris’te 3 PKK’li öldürüldü. Görüşmelerin olduğu bu dönemde bu olayın gerçekleşmiş olmasını nasıl görüyorsunuz?

MİT Ak Parti demek değil. MİT karmakarışık bir yapı. Siz oraya müsteşar atarsınız, müsteşar atayınca MİT’i yönetmiş olmuyorsunuz. MİT’in kendi ana teşkilatı dışında Türkiye’de kullandığı on binlerce insan var. Böyle bir yapı ve seksen sene askerler tarafından yönetilmiş. Dolayısıyla MİT’te anormal olan bir kadro var. Bu kadro esas olarak klasik devletçi kadrodur. Bu kadro ile siz çalışıyorsunuz ve kadronun içinde de Kürt meselesinin çözümünü istemeyen binlerce insan var.

Peki neden MİT görüşmeler yapıyor?

Bu kadronun tepesindeki 2 kişi yapıyor. Onu zaten siz atadınız. Diğerlerini atayamazsınız ki. Diğerleri için bir nesle ihtiyaç var. On seneye ihtiyaç var.

O zaman bu görüşmelerden çıkacak bir barışın hiçbir garantisi yok, yanılıyor muyum?

MİT’in içindeki askerlere veya ulusalcı bir kanada bağlı bazı unsurlar var. Bu unsurlar engelleyecek güce sahip olurlarsa bunu engellerler. Ama o güce sahip olacaklarına dair bir garantimiz yok. Ak Parti ile Kürt hareketi çözümde anlaşığı zaman çözümü engellemek çok zor olur. Eğer Kürt hareketi ile AK Parti anlaşmazlarsa, boşluk doğarsa çözümü engellemek çok daha kolay olur. Onu da yapmayı isteyen insanlar şu anda her yerde var. Yargıda, poliste, MİT’te ve askerde binlercesi var. Biz küçük bir güçten bahsetmiyoruz. 80 yıllık cumhuriyet rejiminden bahsediyoruz. Birden bire Ak parti gelince başka bir devletimiz olmadı. Aynı devletin üzerine böyle bir takke koyar gibi İslami bir takke koyduk yani (gülerek).

Adam Őu anda kendi sözüne itibar edecek veya onun sözüne inanacak polis bulmakta zorlanıyor. DüŐünün ki en kolayı da polis. Yargıda zaten bir Şey yapamazsın, askerde zaten bir Şey yapamazsın, MİT'te o kadar karmaŐık bir Şey ki seni aldatırlar. Sen yaptığını sanırsın bir süre sonra kim bilir hangi tezgahın parçası olursun.

Benim sizden anladığım kadarıyla MİT ayrı hareket edebilen bir yapı, cemaat de ayrı hareket eden bir yapı, AKP de ayrı.

Bu devrim, dönüŐüm süreci, yani birçok ülkede büyük devrimsel hareketler olan bir Şey, Türkiye'de bu zamana yayılmıŐ, normalmiŐ gibi yaŐanıyor. Aslında Őu anda biz bir devrim, darbe dönemi yaŐıyoruz. Sosyolojik olarak bakıldığında darbe, devrim dönemi yaŐıyoruz. Eski rejim yavaŐ yavaŐ arka plana itiliyor. Ama yeniyi kuracak insanlar da silahlı gler değil sivil gler. Bir bürokrasiyle çalıŐmak zorundalar. Bürokrasi ise her türlü bilgi tekeline sahiptir. Bürokrasinin ürettiği dosyalar üzerinden ancak siyaset yapabiliyorsun. Dolayısıyla da savaŐa savaŐa, orasından burasından yonta yonta yürüyeceksin bir taraftan da rejimi deđiŐtireceksin aynı anda Kürt meselesini zeceksin. Bütün bunlar kolay iŐ değil.

Kürt hareketi bu deđiŐimin neresinde?

İÇin merkezi Kürt hareketi ve Kürt meselesi değil. Kürt meselesi otuz yıldır vardı, otuz yıl daha devam edebilir. Esas olay bu rejimin gerçekten deđiŐme meselesi.

“KÜRT MESELESİNDE LAİK KESİMLER SORUMSUZ DAVRANDI”

Peki deđiŐimden umutlu musunuz?

Bu sürecin geri dönüŐü kolay değil. Dnlse bile en sonunda bitecek olan bir savaŐ. Cumhuriyet ile kurulan rejimin ilelebet yaŐamasının mümkün olmadığı ortada. Eninde

sonunda bu rejim bitecek. Tabii ki onun neresi olduğu biraz önce saydığımız aktörlerin göreceli güçlerine bağlı olarak ve ne yapacaklarına, nasıl bir strateji izleyeceklerine ve ne kadar akıllı olduklarına bağlı. İnsanların ne kadar akıllı olacaklarını da bilemiyoruz. Ama şunu da söylemek lazım, bu mesele AK Parti'nin de meselesi değil, sokakta şu anda geçmekte olan herkesin ortak meselesidir. Kim Kürt meselesini ne kadar sahiplenirse o kadar çözülmesinde pay sahibi olacaktır. Dolayısıyla bu sorumluluğu hissetmiyorsanız o zaman sorumluluğu hissedenlere mahkûm olursunuz. O yüzden Türkiye şu anda AK Parti'ye mahkûm. Bu AK Parti'nin becerisinden dolayı değil, diğerlerinin sorumsuz olmasından ötürüdür. Özellikle laik kesimin sürreel biçimde bu meselede sorumsuz oluşudur. Akılları zorlayan bir biçimde Kürt meselesinde laik kesimler sorumsuz davrandılar. Ama bütün bunların nedenlerini sosyolojik olarak biliyoruz.

Kürtler Rojava'da bir statü alırlarsa Türkiye'deki Kürt sorunun çözümüne ne gibi etkileri olur?

Türkiye için Kürt meselesinin çözülmesi, Kürt meselesinin Türkiye için bir tehdit unsuru olmaması ile bağlantılı. Rojava'da Kürt statüsü Türkiye için tehdit olmadıkça olumlu etki yapar.

Ermeni Meselesi gibi mi düşünüyorsunuz?

Türkiye Rojava meselesinde büyük bir aktördür. Türkiye şayet Rojava'da bir Kürt statüsünü kendisi için bir tehdit olarak görmezse ve burada Türkiye için bir tehdit olmadığını AK Parti kendi tabanına anlatabilirse Rojava'yı Türkiye destekler de. Ama Kürt hareketi Rojava'yı böyle sunabildiği sürece, Rojava ayrılma potansiyeli taşıyan ve bütün Kürt coğrafyasının bir parçası olmaya eğilim taşıyan bir bölge gibi sunulursa AK Parti Rojava'yı tehdit olarak görür. Bu durumda AK Parti Rojava'yı Türkiye için bir tehdit olarak görürse Türkiye'deki Kürt meselesinin çözümünde de olumsuz etkileri olur.

“HAKAN FİDAN VE ÖCALAN KONUŞARAK KANKA OLMUŞTUR”

PKK ve KDP'nin Rojava'ya verdiği rolü sizce Ak Parti Türkiye için tehdit olarak görüyor mu?

Ak Parti Rojava'nın olumlu bir şekilde yönetilip yönetilemeyeceğini sınamak üzere bir sürü şey yapıyor. Salih Müslim'i Türkiye'ye davet ediyor. Salih Müslim ile ilişki kuruyor, oradaki diğer grupların dışlanmaması için bir şeyler yapıyor. AK Parti'nin Rojava'da iki yolu var ve bu iki yolu da elinden kaçırmamaya çalışıyor. Çünkü AK Parti'nin bütününe baktığımızda AK Parti Kürt hareketine güvenmiyor. Kürt hareketi de Ak Parti'ye güvenmiyor. Dolayısıyla güvenmediğiniz bir hareketin bir sonraki adımını bilemediğiniz için AK Parti sorumluluk almak istemiyor. Çünkü olası olumsuz bir durumda AK Parti'nin kendi tabanına hesap verme sorumluluğu var. Kürt hareketinin de haklı güvensizlikleri var AK Parti'ye dair. Dolayısıyla bunun tek çözümü konuşmaktan geçer. (Gülerek)

Hakan Fidan ve Abdullah Öcalan hakikaten kanka olmuşlarsa, kendileri de öyle olduğunu söylüyorlar, Bu kankalık konuşarak oluşmuştur. Yani hakikaten ötekinin gerçekten seninle benzer bir dünya algısına ve hayaline sahip olduğunu göre göre ortaya çıkan bir şeydir. Bu da şu andaki bu yürüyen görüşmelerde umarım BDP ile AK Parti arasında böyle bir zemin üretir. O zaman AK Parti anayasayı da yapabilir. O zaman belki Kürt meselesinin çözümüne katkı sunacağı eyalet sistemine de geçiş yapılabilir. Belki de valilerin seçim ile başa geldiği bir Türkiye görebiliriz. Bütün bunlar güven ile ilgili. Eğer ortada güven ortamı oluşmazsa adım atılması mümkün değil. Dolayısıyla Kürt hareketine de sorumluluk düşüyor. Kürt hareketi o güveni yaratmak zorunda. Ve sadece AK Parti'de değil, AK Parti'nin tabanında da aynı güveni oluşturmak zorunda. Sözünü ettiğim gibi tabanın kabul ettiği her şeyi Tayyip Erdoğan da kabul eder.

Kaynak: [Demokrat Haber](#)